

**Zeitschrift:** Annalas da la Societad Retorumantscha  
**Herausgeber:** Societad Retorumantscha  
**Band:** 88 (1975)

**Artikel:** Rapport dil cussegl da scola  
**Autor:** Candinas, Theo  
**DOI:** <https://doi.org/10.5169/seals-231683>

### **Nutzungsbedingungen**

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

### **Conditions d'utilisation**

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

### **Terms of use**

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

**Download PDF:** 05.05.2025

**ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>**

### *Benedetg Caminada 1905—1974*

Que ho do ün temp inua ils bgers placats da teater in Surselva portaivan cun grands custabs il nom Benedetg Caminada. Quaunts teaters, burlescas e satiras ch'el ho tradüt e scrit svest il decuors dals ans! Ils merits per la cumedgia rumauntscha sun grands ed eir in avegnir as faro adöver da sieu arcun. Oriund da Vrin eira Benedetg Caminada naschieu a Medernal suot Mustér. El avaiva imprais chalger ma lura banduno quella vocaziun per dvanter rapreschentant da firmas e zieva as ho el prasto scu guardiaun da pas-cha chantunel durant bgers ans. Daspera ho el scrit sias lavuors ed eir sto ün activ collavuratur dal Radio rumauntsch. La culminaziun da sieu success ais probabel sto la preschantaziun d'ün da sieus töchs teaters a Cuaira.

### *Dr. Giusep Condrau 1894—1974*

Bain il pü prominent dals defunts da l'an 1974 ais sto l'anterieur cussglier naziunel, president da las Chambras Federelas, redatur ed editur, Dr. Giusep Condrau. Sieus merits e sia carriera extraordinaria sun gnies undros da maniera intensiva illa pressa ed il periodics. La Lia Rumauntscha ho dūrant decennis na be gieu ün stret contact cul defunt in sia funcziun da redatur e hom politic, ma bain eir in caracter commerciell, perche la Stampa Romontscha Mustér ho squitscho innumbrabels stampats da las pü diversas spartas. Dr. Sep, scu el gniva numno aint il pövel, eira naschieu dal 1894 a Mustér e mort a la fin dal 1974 a l'ospidel a Glion. Il grand hom da la Cadi posa sül sunteri da sogn Gion a Mustér.

Pierin Ratti, parsura

## Rapport dil cussegl da scola

Las scolettas fuorman in crap da cantun per la tgira ed il manteniment da nies lungatg mumma. Quei vala surtut per vitgs e vischnauncas nua ch'igl ambient romontsch en famiglia e sin via ei buca pli intacts. Perquei crescha l'impurtonza dallas scolettas ad in crescer. Bunas scolettas san denton vegnir garantidas mo da bunas mussadras. Pertscharts da quei fatg, dedichescha la LR tutta atenziun alla formaziun da sias mussadras. Nus prendein perquei bugen la caschun d'orientar dil far e demanar en nies seminari da mussadras.

La davosa jamna da zercladur 74 han 9 scholaras concludiu il cuors da dus onns cul diplom da mussadra romontscha. Sco experts han ils commembers dil cussegl da scola funcziunau. Nus gratulein allas novas mussadras e giavischein ad ellas success e satisfacziun en lur clamada. Ina delegaziun dalla «cumissiun svizra per damondas d'instrucziun» ha medemamein assistiu als examens. Sin fundament da lur rapport vegn «l'uniun svizra per scolettas» a decider davart la renconuschientscha da nies seminari.

Ils 2 da settember ha igl onn da scola 74/75 entschiet cun in cuors niev. Dallas 13 scholaras ein 12 internas ed ina externa. Las scholaras digl internat ein autonomas en lur survigilanza. Quei sistem para da secumprovar. Per mitschar il prighel d'isolaziun fan tut las internas part dalla Montana u dil Chor romontsch dils scholars cantunals. Ils 5 da settember ei stau in di tut special, essend che nus vein giu l'aulta viseta da cusseglier federal Hürlimann cun ina delegaziun parlamentara. L'entira bagascha ha assistiu ad ina lecziun da metodica, dada sco adina, per romontsch, da sora Florentina. Silsunter ha l'illustra societad priu investa dil plan d'instrucziun e digl internat.

Ina jamna da concentrasiun all'entschatta d'october ei stada dedicata alla tgira ed il tractament d'affons pigns. A sora Angelina Schnoz-Candinas engraziein nus per l'oreifra instrucziun. La medema jamna han las scholaras absolviu in cuors d'emprem agid en cass d'accident. Sunter las vacanzas d'atun dils 14—19 d'october ha l'instrucziun priu siu decuors regular. Per integrar successivamein las candidatas a lur ambient professiunal eisi impurtont da prender contact cun las mussadras en la practica. En quei senn han las scholaras priu part alla radunonza generala dalla CMR dils 7/8 da november a Breil. Medemamein han ellas frequentau il di da lavur dall'«uniun da mussadras». Cheu ein ellas vegnidas confruntadas cun ina nova tecnica da figuras da Casperet e da marionettas e lur pusseivladads da giug.

Las jamnas suenter las vacanzas da Nadal ein las scholaras vegnidas preparadas intensivamein en la metodica a vesta da lur emprem practicum. Ferton che nus stein per scriver questas lingias, secattan ellas gia en las scolettas da nos vitgs per seschar introducir els misteris dalla practica. Quei practicum che cuoza dils 27 da schaner als 8 da fevrer stat sut la reschia dalla directura. Per serevegnir dallas maltscheccas e cultivar las forzas fisicas ed il spert da cuminonza serenda l'entira cumpignia silsunter cun sora Florentina en in camp da skis sil alp Quader sur Breil. Giovna Lucrezia Willi, mussadra a Tinizong surpren l'instrucziun da skis. Agl «uffeci cantunal per sport e giuventetgna» savein nus bien grau per il sustegn finanziel. El decuors dalla primavera suonda in secund practicum da quendisch dis en scoletta. E duront las vacanzas da stad finalmein absolve mintga scolara in practicum social da treis jamnas en ina famiglia romontscha. Il settember entscheiva lu il secund e davos onn d'instrucziun.

Cun in cert panzieri constatein nus ch'il seminari cantunal per mussadras ha

prolungiu per gl'avegnir lur scolaziun sin treis onns. A vesta dalla munconza da plaz e dil basegns urgent da mussadras romontschas vegnin nus bein strusch a saver far quei pass. Tonpli stuein nus tener a quen il meglier pusseivel il temps che stat a disposiziun.

Pertscharts dalla gronda e buna lavur prestada, engraziein nus per finir a sora Florentina, a tut ils magisters, e tgi ch'ei sestentaus sin ina moda ni l'autra per la scolaziun da nossas mussadras.

Per il Cussegl da scola LR  
Il president: Theo Candinas

## Nossas societeds affiliedas

### Societad Retoromontscha

Igl onn vargau ei staus empau pli ruasseivels che siu antecessur, quei che astga legrar la suprastanza e ses gremiums. La lavur dalla societad crescha denton ad in crescer. Schiditg che la prestaziun resta e crescha astga quei denton buca stermentar.

#### *1. Il Dicziunari rumantsch grischun (DRG)*

Cumpari ein ils fascichels 75, 76 e 77, strusch 200 paginas che cumpeglian ils plaids da FEMNA tochen FLOMMA. Denter auter cattein nus igl interessant artechel FILADE la roda da filar, bein documentaus era cun maletgs e fotografias. Capeivel ch'il DRG anfla adina pli e pli biars interessents, buc il davos era denter ils Romontschs en ed ord nossas scheinas.

Cun la fin digl onn scada il conclus federal che segirava la finanziaziun dall'ovra. Denton ei il Fondo naziunal sedeclaraus prompts da surprender silmeins per la gronda part quella carga, pil mument denton mo enteifer ils tiarms sco tochen dacheu ed era quei mo per sis meins. Nus sperein che la primavera porti meglieras novas.

#### *2. Las Annalas*

Dallas Annalas ei cumpariu igl 87avel volum, quei gia la primavera sco